

על אף הגברת ההצטרות האנטווישיות של קאהיר, תעשה מצריים מאמצים להבטיח את שמירת השקט על גבולה עם ישראל. אחרי שבחודשים האחרונים קרו מיקרים של היתקלות מישראל צה"ל במסתננים מרצועת עזה, הודיעה מצריים שחירות אלה בוצעו בניגוד לרצונה. כדי להוכיח את דבריה, נתנה לחיילי כוח החירום של האו"ם רשות לירות בכל אדם, הנמצא במרחק 50 מטרים מקו הגבול, בצד המצרי. עד כה אסרה על חיילים אלה לירות בתושבי הרצועה, אלא אם נתפסו על קו הגבול ממש.

ניראה כי הסורים לא יזמו תקריות גבול בעתיד הקרוב.
אחרי שנפלו במלכות שטמן להם צה"ל, כאשר פתחו באש על טרסורים ישראלים ליד כורזים וקיבלו את מכת הגנד באפיק ההטייה החשוף, ניכרת החלטתם לנהוג בזהירות בגירות הגבולות עם אפיק ההטייה, על מנת לא לספק אמתלה להתערבות ישראלית.

אין כמעט ספק, כי מפ"ם תפנה לבית המשפט המחוזי בתלונה נגד דחיית מועד הבחירות להסתדרות. יהיה בכך שינוי עקרוני בעמדתה הקודמת של מפ"ם, אשר סברה כי אין להוציא סיכוכים הסותרות אל מחוץ לאירגון הפועלי.

השלב הבא במאבק אשכול-בן-גוריון יסוב על המקום הראשון ברשימת

מת מפא"י ל-בחירות לכנסת.
בעוד שמניו וגמור עם אשכול לעמוד בראש הרשימה, ושי בן-גוריון הודיע מיד תוך עלבון שהוא לא יבקש מקום זה ל-עצמו, ינסו אנשי ה-מינוס במפלגה לדר-בן את בן-גוריון ל-שוב בו מהחלטתו. הם מאמינים, שאם ידרוש בן-גוריון לה-יות מס' 1 ברשימה, תאלץ אהדתם של המוני המפלגה את אשכול להיכנע לבן-גוריון. אולם ראשי

הממשלה רואה ב-צעד כזה פתח להפ-לתו אחרי הבחירות, לכן הבהיר כי ייל-חם נגד העמדתו של בן-גוריון בראש ה-רשימה.

קיימים סי-מנים ברורים, על הכוונה לה-קום מעין "חטי-בת אנשירוח" מטעם השלטון. עמדתם של הוגי-הדעות, הפילוסופים ואנשי המדע המרו-כזים סביב האוניבר-

סיטה העברית בירושלים נראית לכמה מראשי השלטון כעצמאית וביקורתית מדי. במיוחד נראית כבלתי-רצויה עמדתם המפוכחת כלפי ה"חית הקדושה" בה מתעשרת מערכת הבמחוק. על כן הוחלט להקים מרכז מתחרה, אשר אוניברסיטת תל-אביב תשמש לו מוקד אירגוני, ואשר בין פעיליו יתבלסו מדענים יהודים כביסחוניס-מים מובהקים.

תועלה מחדש ההצעה להנהיג בחירה אישית של ראשי העיריות והמועצות המקומיות. ח"כ הליברלים העצמאיים פינחס רוזן יעלה את ההצעה במושב הבא של הכנסת. העובדה שמפלגתו אינה מתחרה רצינית על ראשות רשויות אלה תובא על-ידו כהוכחה שאין הצעת החוק מיו-עדת לעשיית הון מפלגתי.

חוק השבת יהיה אחד המוקדים העיקריים של הוויכוחים במושב הבא של הכנסת. בעוד שמפא"י תיענה לדרישת המפלגה, ותסכים לגיבוש הצעת-חוק סופית, ייתכן שבגלל קירבת מועד הבחירות לכנסת יעודד אשכול את אחדות העבודה להמשיך בניסיונות ההסתייה שלה. אולם גם אם תונה הצעת החוק על שלוחן הכנסת, עשויה היא להיתקל בהתנגדות חריפה, כשמפ"ם, מק"י והליברלים העצמאיים מתייצבים נגדה, ואפילו חלקים ניכרים מנציגי חרות והליברלים סטטיגים ממנה. לעומת זאת, איימה המפלגה בגרימת משבר קואליציוני, אם לא יאושר החוק.

שינויים בולטים עשויים להול בשכונות הקרובים בה"י כבו של בית המשפט המחוזי בירושלים. משרד המשפטים עומד לפרסם בקרוב את רשימת המועמדים למשרת שופט מחוזי בירושלים. בין המועמדים הרציניים: סגן פרקלים המדינה גבריאל בן, הנחשב בין חבריו למקצוע כאחד המוחות המבריקים בפרקליטות המדינה.

(המשך מעמוד 11)
הערביים הערביים הקשורים בממשלה או במפא"י. הנימוק שהשמיע עמיר: הוא אינו מוכן לשבת יחד עם נציג אלא-ארה. אולם היה ברור כי נסגע על שהיוזמה לא יצאה ממנו, אלא מיעקב כהן.
צייד האלמנטים הכתי-רצויים.
בשבוע שעבר, הסתבר כי מיקוחו של עמיר על העניינים הערביים עומד להסתיים. בהו-דעה מירושלים נמסר, כי רחבעם עמיר יפרוש בקרוב מתפקידו, כדי לקבל משרה המתאימה לו יותר: מנהל המחלקה לחינוך יהודי בגולה מטעם הסוכנות היהודית. יורשו לא נקבע סופית, אולם איש שהוזכר בחוגי הממשלה היה סגן-ניצב אהרון שלוש.
אם אמנם תתאמת השמועה, ושלוש ית-מנה, יהיה בכך מיפנה לחומרה. כי שלוש, בן אחת המשפחות החתיקות בארץ, רכש את הכשרתו בעניינים ערביים כקצין המחל-קה לתפקידים מיוחדים במשטרה. מחלקתו במטה הארצי אינה, למעשה, אלא הורוע המבצעת של שרותי הכסות, והפקידה

האוצר או משרד המיסחר והתעשייה. על כן, כאשר היה השר מעלה רעיון כלשהו, הפך הרעיון מיד חוק בלי-עבור לבעלי התעשייה. נשיאה הראשון של ההתאחדות, בעל לודזיה אריה שנקר המנוח, היה בעל יוק-רה אישית רבה. הוא סבר כי כוחה של התעשייה זעום, לכן העדיף להבטיח את האינטרסים שלה בעזרת קשריו האי-שיים עם גדולי המדינה. כאשר נפטר לפני חמש שנים כבר היו לתעשייה הישראלית שרירים, אולם היא לא הורגלה להשתמש בהם. על כן המשיכו יורשיו של שנקר ללכת בדרך השתדלנות.

מרד נגד כריחה תפלה. הדוגמה הגדולה האחרונה ניתנה חצי שעה אחרי ששר האוצר הכריז על פיוחת הלי, ב-1962. הוא קרא אליו את ראשי ההתאחדות, דרש מהם כי יכריזו על יציבות המחירים. כלומר: גם אחרי שהפיוחת יגרום לעלייה ניכרת של מחירי החומרים והשירותים, עליהם להמשיך ולמכור את סחורתם במחיר הישן. היה ברור לתעשיינים, כי הגשמה נאמנה של מדיניות זו פירושה ספינה ניכרת של הפסדים. הם ניסו להתמקח, אך לבסוף נכנעו. הם ידעו כי אין מיפעל בארץ, שהאוצר אינו יכול להביא להריסתו.

מפעלים שעמדו בהבטחתם בכנות הגיעו אל עברי פי האבדון. אחרים שמרו על יציבות המחירים, אך הורידו את טיב מוצריהם. ההחלטה המצלצלת על "ספיגה" רוקנה מכל תוכן, הפכה לבדיחה תפלה.

במצב זה זו משהו בתוך ההתאחדות באחד הדיונים השיגוריים של הועד הפועל של ההתאחדות הרים אחד החברים את נס המרד, ומיד התרכזה סביבו קבוצה ברא-שות משה לוי, בעל מיפעל קדמה למתכות. קבוצה זו לא התנגדה רק להמשכת הבדוחה על דבר הספיגה, אלא אף תבעה שינויים מהותיים בנישת ההתאחדות לכל בעיות התעשייה. היא דרשה הנהגת "מישטר תעשייתי", בו תינתן עדיפות לפיתוח הת-עשייה, יונהג מישטר-עבודה חמור יותר: תוקל מצוקת האשראי וההון-החוזר, ויוקטן מסד-הכנסה של התעשייה בהשחאה למס המוטל על ענפי שרותים. חבר הנשיאות זל-מן סוואיב הצהיר שהוא תומך בקבוצת ה-מורדים וכך יצאה האופוזיציה למרחב.

לאן נרשבת הדרך. השבוע חגגה ה-אופוזיציה את נצחונה. כאשר התכנסו חברי ההתאחדות לאסיפתם הכללית, היה ברור כי יחולו שינויים מרחיקי-לכת בהרכב הנשיאות. על פי סעיף בתקנון ההתאחדות, שאיש לא שם אליו לב קודם לכן, אין חבר הנשיאות יכול לכהן יותר מארבע שנים. כאשר הודיעו אנשי האופוזיציה, כי כחנתם הפעם להפעיל סעיף זה, העלו כמה מחברי הנשיאות הצעה לשנות את הסעיף. ברוב גדול נחתה הצעתם, וכבר במהלך האסיפה הכללית היה ברור לתצרי הנשיאות העיקריים כי לא ימשיכו בתפקדם.

יורר הנשיאות — שהוא גם יורר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט — ד"ר אוגוסט לוי, ראה לאן נושבת הרוח הודיע מראש כי לא יציג את מועמדותו מחדש. סוואיב, שהפך לסמל האופוזיציה, ניראה כמועמד הבטוח ביותר לרשת את המקום, ואילו משה לוי כבר הספיק להיבחר לראשות אנף המתכת של ההתאחדות.

סוואיב (54) לא התכוון רק להביא לשינוי בסיגנונה החיצוני של ההתאחדות. כאשר דיבר השבוע על תוכניותיו לגבי עתיד הגוף, היה ברור שהוא מתכוון גם להפעיל את השרירים. אומנם היה ברור לו, כי אין לתעשייה יכולה לצאת למלחמה בפנינחס ספיר, למשל. אולם ברור היה לכל אחד, שאין גם צורך לנהל מלחמה בשר האוצר, המיסחר והתעשייה. "סוף סוף", הכריז סוואיב, "מה שאנחנו רוצים אינו שונה ממה שהממשלה רוצה להשיג". אולם אם לא היה מקום לדבר על מלחמה, השתרס לפני התאחדות בעלי התעשייה* שדה רחב למאבק, שחלק נכבד ממנו יופנה נגד ועדי-העובדים התקיפים. ברור כבר עתה, כי ספיר יהיה בן-ביתם של התעשיינים כמא-כך זה. אף דוברי ההסתדרות נתנו להבין, כי גם הם עשויים לשתף פעולה כלשהי עם התעשיינים. שכן הסיסמה של "מישטר תעשייתי" אינה נראית רק לתעשיינים שכב-שו את הנהגת ההתאחדות. היא קוסמול גם לאלה שהכתיבו בעבר את רצונם לתעשיינים.

* בארץ קיימים 3000 מיפעלים, המני-טיקים יותר מ-50 פועלים כל אחד. מתוך מספר זה, הליש "ש"ד לבעלים פרטיים, והיתר להסתדרות ולמוסדות ציבור.

"בורר? מי זה?"

העיקרי הוא לתפוס אלמנטים בלתי-רצויים באוכלוסיה הערבית.

בקרב האזרחים הערביים גברה לאחרונה התחושה כי מתקרבים ימים מסוכנים. אם אמנם תפרוץ מלחמה בגלל הטיית יובלי הירדן, ברור לערביי הגליל שהם יסבלו ממנה. הם גם חשים בנוכחותם ובבלחצם של אנשי אל-פתח, וככל שתגבר חזירת שלי-חים אלה, כן יסתבך מצבם של ערביי ישראל. מניווי של שלוש, בתנאים אלה, עשוי להתפרש בצורה אחת בלבד: כי המימשל הצבאי הש"ב הגיעו למסקנה, שאין עוד טעם להעמיד פנים כי היועץ לענייני הער-בים נועד להשיא עצות קונסטרוקטיביות. עליו רק לשמש כקצין-קישור בין מנגנון הש"ב לבין ראש הממשלה, פן יגונבו לאו-ניו רעיונות על אחוה וידידות בין העמים.

תעשייה

תור השרירים

דברים קשים נאמרו בשנים האחרונות על אופייה של התאחדות בעלי-התעשייה: "מישטר-קנים", "חבורת שתלולים", "משר-תי ספיר", אמרו אותם דווקא חברים טובים של ההתאחדות.

אופי זה לא היה מיקרי, כי מאז התפתחה תעשייה של ממש בישראל, התרגלה להיות הלוויה לשבט ולחסד ברצונם של משרדי הממשלה. אין מיפעל אחד במדינה, שאינו יונק כספים, הלוואות ומרצים ממשרד